

ELS AMICS D'EUROPA

PUBLICACIÓ QUINZENAL

ÓRGAN DEL «COMITÉ D'AMICS DE L'UNITAT MORAL D'EUROPA»,

A BARCELONA I DELS SEUS ADHERITS I COL·LABORADORS

ELS AMICS D'EUROPA seran servits per abonament al periòdic VIDA OLOTINA a qui es dirigeixi a l'Administració, acompanyant l'import de la subscripció que és de 1'25 pessetes el trimestre.

ADRESSA DEL PERIÒDIC
Gerent de VIDA OLOTINA: «Lliga Regionalista», OLOT

ADRESSA DEL COMITÉ
Carrer de Balmes, 65, 1er. . . BARCELONA

N.º 6

SEGONA QUINZENA DE DESEMBRE

1917

EL PARTIT SOCIALISTA FRANCÈS PARLA DE LA PAU

LA RESPOSTA AL QUESTIONARI DE STOCKHOLM.

I

El partit socialista (Secció francesa de la Internacional obrera), ha publicat la resposta al qüestionari formulat per la delegació hol·lando-escandinava perquè es fes pública fins no celebrant-se la Conferència de Stockholm.

Ens ha estat enviada aquesta resposta amb el prec de donar-la a conèixer.

Partint dels principis democràtics, parla de la llibertat de les nacions i de la Societat de les Nacions com a bases de la pau venidora. Sobre tals qüestions parla en aquests termes:

LA LLIBERTAT DE LES NACIONS

La constitució de les nacionalitats i l'estatut dels pobles, no s'han de basar sinó en la voluntat dels elements que les componen. El socialisme repudia el dret històric, el qual no és sinó la con-

sagració de les violències successives, i el pretingut dret dinàstic, que tracta la humanitat com un remat. Ni la comunitat de llengua, ni la comunitat de raça,—sempre incerta i equívoca—ni cap altre factor d'aqueix ordre no sabem invocar. La elecció lliure de les col·lectivitats és el fonament únic de una organització política justa i duradora.

Es aquesta concepció, sorgida de la Declaració dels Drets de l'Home i del Ciutadà, que ha guiat la diplomàcia revolucionària fins el dia en què la Revolució Francesa anà contra ella mateixa. En 1790, el moviment de les Federacions n'és una sanció palesa. Merlin de Douai escrigué aleshores: «El poble alsacià s'és unit al poble francès perquè ha volgut. Es sa voluntat, i si no el tractat de Munster, que ha legitimat la unió.»

En les instruccions que donà en nom del Comitè diplomàtic, Llatzer Carnot escrigué: «Les nacions són entre elles, en l'ordre polític, allò que són els individus en l'ordre social.» Elles tenen, igual que ells, llurs drets respectius: «Cap annexió sense que els pobles l'hagin demanada per un vot lliure i formal... Qualsevol poble és igual en dret al més gran.»

L'any 1795, en son *Projecte de pau perpetua*, Kant escrigué: «Un Estat no és una propietat. És una comunitat d'homes dins la qual ningú té el dret de manar ni d'ordenar fora ella mateixa.» Es en virtut d'aqueixa doctrina que en 1793 la República de Mulhouse es dona a la República francesa.

El Socialisme internacional ha fet seu el pensament de la Revolució francesa. Les deliberacions del Congrés de Zurich (agost de 1893), de Londres (agost de 1896), de Bâle (novembre de 1912), han proclamat amb precisió creixent, el dret dels pobles sobre ells mateixos. La Conferència dels socialistes dels països aliats, a Londres, el febrer de 1915, s'ha limitat a rependre aqueixa tradició, a la qual suscriví, poc després, la Conferència socialista austro-alemanya de Viena, afirmant la «reconeixença del Dret dels pobles a disposar d'ells mateixos.»

Tot partit socialista que vulgui romandre fidel a les tesis de la Internacional i a les concepcions democràtiques, ha de reiterar avui sa adhesió a aquestes idees simples i lluminoses: no hi ha nació sense la voluntat dels elements que la componen; cap comunitat humana s'ha de subjectar a un estatut que ella no el vulgui, tota comunitat deu poder restar independent o bé agregar-se a les col·lectivitats que triï. No hi ha dret superior al dret de lliure opció.

L'Europa es veia amenaçada de con-

flagració perquè en alguns centres de irredentisme el caliu persistia sota la cendra. Per a apagar per sempre aquests focus de irredentisme, no hi ha sinó un mitjà: deslliurar els pobles *irredents* i permetre la reconstitució o la constitució de les unitats nacionals volgudes pels pobles. Aleshores Europa hauria trobat l'equilibri moral que cap equilibri de forces podria suplantar, i que és indispensable pel restabliment i la permanència de la pau.

Proclamació del dret dels pobles de disposar lliurement d'ells mateixos: el govern americà ha fet d'aquest principi la clau de volta de la Societat de les Nacions; el govern de la Rússia revolucionària n'ha fet un dels postulats fonamentals de la pau; el govern francès donà sa adhesió; el govern anglès n'ha reconegut, no tan sols per declaracions solemnes, sinó pràcticament, la valor vital, quan ha decidit de rosoldre la qüestió irlandesa per la lliure consultació de l'Irlanda.

LA SOCIETAT DE LES NACIONS

Però com aquest principi fóra una realitat, i una realitat duradora?

Què es guanyaria a proclamar el dret dels pobles a disposar d'ells mateixos, si aquest dret resta a la mercé de la força dels governs, si els tractats internacionals no són més que lletra morta, i si l'abús de la força per alguns Estats era la raó última? Cal, doncs, la creació d'una força internacional suprema formada de la unió de totes les forces nacionals:

Força talment superior, seguint les paraules del president Wilson en son missatge del 22 de gener, a la força de qualsevol de les nacions avui en guerra o de tota al·liança formada o projectada fins avui, que cap nació i cap combinació probable de na-

cions puguin encarar-s'hi o resistir-la.

La creació d'aquella gran força internacional al servei del Dret és l'objectiu suprem de la Societat de les Nacions. Però quina valor hauria si no posseïa alhora un procediment de determinar-se entre els drets, els interessos, o fins les amors-propies complexes de les nacions, i els mitjans, coercitius quan calgués, per a fer respectar les sentències del Dret internacional?

Respecte als tractats internacionals, supressió de les diplomàcies secretes, procediments arbitrals, sancions militars i econòmiques, tals són els elements necessaris de la solució del problema.

Només així podrà establir-se un règim de pau. Només així la reglamentació pacífica de *tots* els conflictes, sense excepció, cessarà de ser un somni per esdevenir la realitat possible, la realitat organitzada.

No sabriem admetre en aqueixes qüestions, a hores d'ara, una mitja-solució. Els pobles aspiren a la pau, certament, però encara volen més la seguretat. Reclamen certituts. No permetrien que

l'avenir de les generacions futures fos abandonada a amalgames que foren més terribles encara que l'atroc realitat de avui dia. És sobre aquest sentiment que especulen tots aquells que, en tots els països preconitzen la política de les conquestes. Fem nostres les posicions estratègiques dominadores, diuen ells. Fem nostres les mines de ferro, les mines de hulla, nirvi de la guerra. Esdevenim tan forts i tornem l'enemic tan feble, que la resistència com l'agressió li sigui cosa impossible, i que aquesta impotència, davant l'omnipotència nostra, faci la nostra seguretat.—Tal concepció, fins no existint, o no subsistint sinó parcialment, té per conseqüència la lluita fins a l'exterminació d'una al menys de les dugues parts. Aquesta concepció execrable significa el suïcidi de la humanitat. Però no hi ha un mitjà d'arrencar els pobles de les conseqüències de sa insidiosa lògica: és l'adhesió lleal i total al sistema diancetrалment oposat, al sistema que basteix el món sobre el Dret, i que apoa el Dret amb garanties internacionals sobiranes, posant al servei del dret de cada poble la força organitzada de la humanitat entera.

CONGRÉS DE LA LLIGA DELS DRETS DE L'HOME

Se celebrà a començaments de Novembre el congrés de la *Lliga dels Drets de l'Home*, en la majoria de les sessions del qual es tractà de les dificultats que presenta la realització de la Societat de les Nacions i s'estudià la manera de resoldre-les. Després de ses

deliberacions, el Congrés votà unànimament la resolució següent:

El Congrés,

Creient que cap cosa sabria millor sostenir el coratge dels combatents que la convicció d'aconseguir amb aquesta guerra l'abolició de tota guerra;

Recordant la resolució del Congrés de 1916 sobre les condicions d'una pau duradora;

Confrontant amb aquesta resolució els missatges de M. Wilson, les declaracions dels governs aliats i l'ordre del dia votada el 5 de juny de 1917 unànimament per la Cambra dels diputats francesa:

Declara:

I.^a Cal que la guerra d'avui acabi amb la victòria dels Aliats, no amb un tractat particular entre bel·ligerants, el qual consagraria l'obra de la força, sinó per l'instauració d'una Constitució internacional instituint entre les nacions el mateix règim que quiscuna d'elles aplica a sos membres: la reglamentació dels litigis fins els econòmics, per procediments de dret;

II.^a Cal que en compte de romandre aliades o d'aliar-se temporalment les unes contra les altres, totes les nacions s'uneixin en una Societat permanent qui garanteixi a quiscuna, sota el control dels pobles, l'integritat del dret proclamat per totes i proveïda perxò, en matèria internacional dels tres poders orgànics de tota Societat: legislatiu, judicial i executiu;

III.^a Cal que aquesta Societat s'obri a tota nació que reuneixi les tres condicions següents:

a) Ser capaç de contractar valedorament, gràcies a un mínim d'institucions democràtiques que li assegurin especialment en matèria de pau i de guerra el control de son govern i la preponderància de sa voluntat;

b) Haver-se compromès a respectar el dret dels pobles a ser de si propis, i a que si aquest dret ha estat violat, restablir-lo amb les restitucions i les reparacions que prescriurà l'orgue de la justícia internacional;

c) Acceptar les mides preses per la Societat de les Nacions per posar quiscuna d'elles dins l'impossibilitat de fer-se justícia a ella mateixa valent-se de la força;

IV.^a Cal que des de sa fundació la Societat de les Nacions demostri alhora sa autoritat moral i son poder material;

Que, d'una part, fassi seves com àrbitre suprem totes les disputes que la guerra aixequi i que les resolgui definitivament donant satisfacció als pobles el dret dels quals hagi reconegut;

Que, d'altra part, no hagi de témeres, ni dels Estats que romanguin fora d'ella, ni d'aquells que manquin a llurs compromisos: que, per això, en el període del començament, s'armi de totes les garanties necessàries contra tota possibilitat de sorpresa o de mala fe; que, després, tothora disposi dels mitjans preventius (com el control internacional dels armaments, fiscalització dels presupostos, etc.) i de les mides coercitives (com la supressió total de les comunicacions amb la resta del món, el boicotatge econòmic, l'acció concertada de les forces internacionals de terra i de mar), que li permetin de resistir o de reprimir tota temptativa de revolta o d'agressió.

Imprenta Aubert=Olot